Manaxhimi i realiteteve të reja urbane

KAMZA

Managing new urban realities

Fran Gjini

Kryetar i Bashkise/
Mayor of Kamza

Bashkia Kamez po perballet me sfida që shkojnë përtej mundësive reale të një administrate modeste të krijuar vetëm vitet e fundit. Në këtë realitet të ri, stafi bashkiak është munduar që në bashkëpunim me nje organizatë profesionale në fushën e manaxhimit urban Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit të hartojë këtë strategji në kuadër të projektit "Fuqizimi i Pushtetit Lokal dhe Iniciativave me Bazë Komunitare".për të ndihmuar sado pak në përmirësimin e këtij realitetit.

Ky dokument është e para përpjekje serioze po aq edhe profesionale, e ndërmarrë vitet e fundit për përballimin e sfidave që na paraqet realiteti i ri urban ne Bashkinë tonë.

Atmosfera thellësisht jo konvencionale, përpjekja për të siguruar sa më miri përfshirjen e mendimit profesional, atij të opinionit publik dhe veçanërisht të komunitetit, ka përshkruar tërë proçesin e ndërtimit të Planit Strategjik të Zhvillimit Urban për Bashkinë Kamëz.

Duke qenë se kjo strategji bazohet në koncepte bashkëkohore profesionale si dhe duke patur parasysh rrethanat krejt të veçanta të Bashkisë Kamëz, për realizimin, zbatimin dhe suksesin e strategjisë është e domosdoshme një mbeshtetje e qartë dhe e fortë politike dhe financiare.

What the Municipality of Kamza faced throughout the last decade is an unmanageable situation driven by rapid urban development that took place in this region, which in fact poses challenging issues to the capacity of an administration formed some few years ago. However, having secured full collaboration of Co-PLAN, Institute for Habitat Development, a professional organisation operating in the field of urban management, the municipality staff has managed to design this strategy to respond to the new realities and the considerable needs and demand of the communities.

The strategy comes as a joint effort between Municipality of Kamza and Co-PLAN, Institute for Habitat Development within the "Empowering Local Governance and Community-based Initiatives" Project.

I would like here to highlight the fact that a sheer volume of work is done for this plan, yet it represents the first exercise of this kind to tackle a wide range of issues and prepare for the challenges in a new urban reality of the Municipality of Kamza.

Notwithstanding the rough environment that has accompanied the process of building the Strategic Urban Development Plan for the Municipality of Kamza, it should be mentioned the special focus given to attracting to the extent possible professionals and broad public opinion, and in particular community participation.

Although modern concepts are applied to this strategy, putting it into practice in the specific situation of Municipality of Kamza would call for wholehearted commitment and political and financial support. This process gains even more importance as within the decentralisation started in the country.

Bashkia Kamëz me sipërfaqe 21 km2, ndodhet në veri të Tiranës rreth 5 km larg saj dhe është një nga bashkitë më të reja në vënd. Krijimi i saj me 3 prill 1996 u diktua nga ndryshimet e vrullshme urbane dhe demografike të zonës, si rrjedhojë e lëvizjes së lirë të njerëzve gjatë viteve '90.

Ajo kufizohet me rrethin e Krujës (veri), me Njesinë Bashkiake Nr.11 të Tiranës e komunën e Paskuqanit (jug), me komunën e Zall-Herrit (lindje) dhe me komunën e Bërxullit (perëndim).

Nga pikëpamja administrative, Bashkia përfshin qytetin Kamëz dhe shtatë fshatra (Bathore, Bulçesh i Ri, Zall-Mner i Ri, Frutikulturë, Laknas, Valias dhe Valias i Ri). Kohët e fundit, me vendim të Këshillit Bashkiak, fshati Bathore është kthyer në Njesi Administrative.

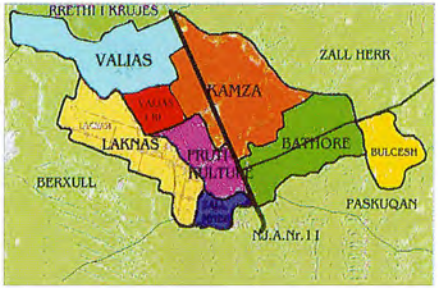

The municipality of Kamza, one of the newest municipalities of the country, with an area of approximately 21 km2 is situated around 5 km in the north of Tirana. The establishment of this municipality on April 3, 1996 has been indicated by the fast urban and demographic changes of this area as an outcome of movement of the population during '90s.

This is bordered upon by the Kruja District in the North, Municipality Unit Nr. 11 of Tirana and Komuna of Paskuqan in the South, with Komuna of Zall-Herr in the East and Komuna of Berxull in the West.

From the administrative point of view, this municipality includes the city of Kamza and seven villages (Bathore, Bulcesh i Ri, Zall-Mner i Ri, Frutikulture, Laknas, Valias and Valias i Ri). Lately with the decision of the Municipality Council of Kamza, Bathore village has been changed to an administrative unit.

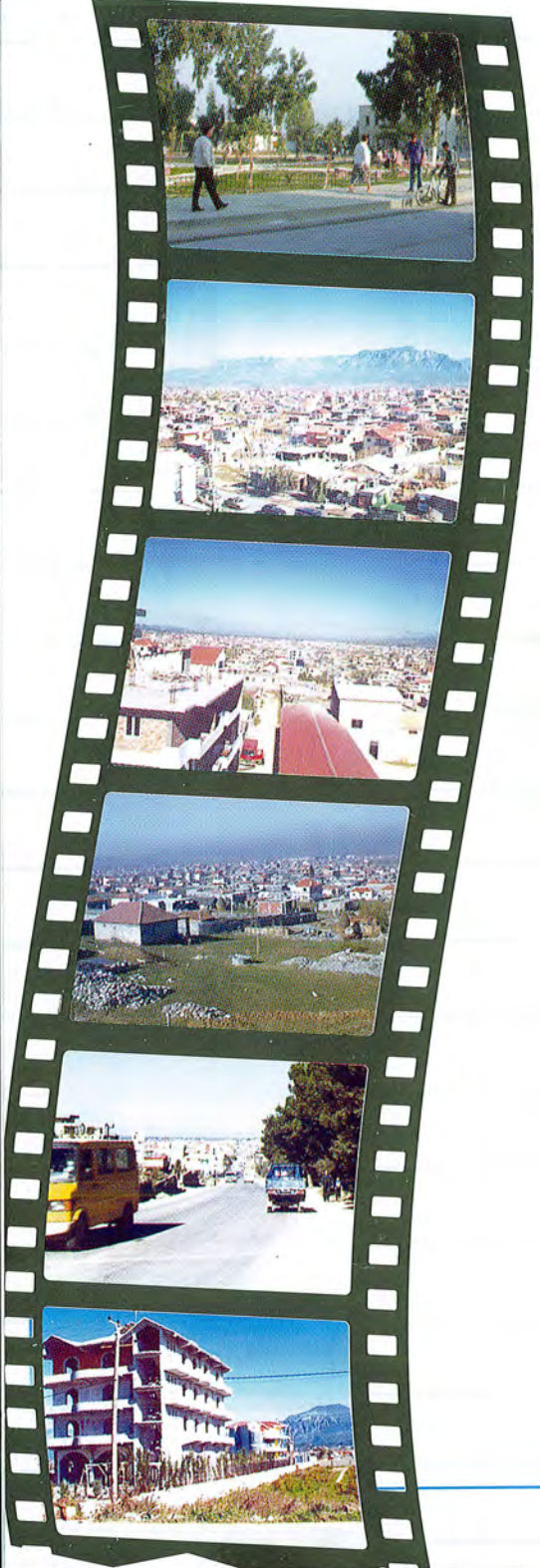

Në vitin 1990 popullsia e Kamzës nuk i kalonte 6,000 banorë. Pas ndryshimit të sistemit, zona e Kamzës u popullua nga mijëra familje të ardhura kryesisht nga rrethet verilindore, duke vendosur një rekord në ritmin e popullimit. Gjatë 10 viteve të fundit popullsia pothuajse është dhjetëfishuar dhe sot Bashkia numëron rreth 54 000 banorë. Ky proçes, i cili ka pakësuar deri në 50% fondin e tokës bujqësore, vazhdon ende. Për vitin 2001, vec shtesës natyrore prej 1.6%, ka një shtesë prej 7.5% si rrjedhojë e imigrimit të popullsisë.

Mosha mesatare e popullsisë është 26.5 vjec, ndërsa sipas grupmoshave struktura moshore është: 0 - 14 vjec jane 32%, 15 – 24 vjec 21%, 25 – 60 vjec 41% dhe mbi 60 vjec 6%. Raporti meshkuj-femra është 51-49%.

In 1990 the population of Kamza was not more than 6,000 inhabitants. After the changes of the system, this area has been populated by thousands of families mostly coming from the North-East areas of Albania setting a record for the increase in the population. During last 10 years the population has increased around 10 times more and to this day, there are approximately 54000 inhabitants living there. This process which has decrease till 50% the fund of agricultural land is still continuing. In 2001, in addition to the natural growth rate of 1.6% there is an additional growth of 7.5% as an outcome of urban migration of the population.

The population average age is 26,5 year old, while according to the age groups the age structure is: 0-14 years make up 32%, 15-25 years 21%, 25-60 years 41% and over 60 years 6%. Ratio between male and female is 51-49%.

Aktivitetet ekonomike të zonës zhvillohen në sektorin e prodhimit, të shërbimeve dhe të tregtisë. Megjithatë, aktiviteti më i dukshëm dhe më i rëndësishëm i banorëve është ndërtimi i banesave. Nga rreth 10750 familje ekzistuese në territorin e Bashkisë, afërsisht 8000 prej tyre kanë investuar dhe vazhdojnë të investojnë në ndërtimin e banesave dhe infrastrukturës elementare.

Në territorin e Bashkisë janë evidentuar zyrtarisht 350 subjekte ekonomike private, 95% e të cilave i përkasin biznesit të vogël. E ardhura fiskale që ka përfituar Bashkia nga taksimi i tyre për vitin 2001 ka qenë rreth 5.000.000 lekë.

Sondazhet tregojnë se 14 % e popullsisë siguron deri 10.000 Lekë të ardhura në muaj, 37% luhaten në intervalin 10-20.000 Lekë dhe pjesa tjetër (49%) siguron mbi 20.000 Lekë në muaj. Rreth 6% e familjeve trajtohen nga Bashkia me ndihmë ekonomike, vlera e së cilës luhatet 3000-3500 lekë në muaj.

The economic activities in the area are developed in the sectors of production, services and business. However, the main important activity of the residents is the construction. Out of 10750 existing families in the territory of the municipality, around 8000 of them have invested and are still investing in the construction of the houses and basic infrastructure.

In the territory of the municipality, 350 private economic subjects, 95% of which belongs to small business are officially identified. The revenues of the Municipality from taxes on these businesses during 2001 has been around 5.000.000 Leke.

14% of the population earn 10.000 Leke per month, 37% of the population have been 10.000-20.000 Leke per month and the rest of the population (49%) earns more than 20.000 Leke. Around 6% of the families are under economic assistance programme of the Municipality, which amount is 3.000-3.500 Leke/month.

Shërbimi shëndetsor i zonës, i cili mbulohet nga 27 mjekë dhe 54 infermiere-mami, kryhet në një poliklinikë dhe një shtëpi lindjeje në Kamëz, si dhe në 6 ambulanca; 3 në Bathore, ndërsa 3 të tjerat përkatësisht në fshatrat Laknas, Valias dhe Zall-Mner i Ri.

Në territorin e Bashkisë janë 6 shkolla 8-vjecare, një shkollë e mesme dhe 6 kopshte të ciklit parashkollor. Numri i nxënësve gjithsej është 10400. Nga këto, 8700 i përkasin arsimit 8-vjecar, 700 arsimit të mesëm dhe 1000 atij parashkollor. Në krahasim me vitin 2000, numri i nxënësve është rritur 21%, i fëmijëve parashkollorë 17.5%, dhe ai i punonjësve arsimorë 35%.

Nga sondazhet rezulton se 63% e popullsisë është me arsim 8-vjecar, 29% me arsim të mesëm dhe 4% me arsim të lartë.

Jeta social-kulturore nuk është e gjallë. Përvec një fushe futbolli, në Bashki nuk ekziston asnjë sallë kinemaje, teatri, biblioteke apo ambjenti tjetër kulturor.

Health care service of the area, which is covered by 27 physicians and 54 midwife nurses applies in one medical center and one maternity home in Kamza and 6 health care centers, 3 in Bathore and 3 respectively in Laknas, Valias and Zall-Mner i Ri.

There are 6 8-grade primary schools, one high school and 6 kindergartens in the area of the Municipality. The total number of students/pupil is 10400, of whom 8700 are 8-grade primary school students, 700 to high school education and 1000 to the kindergarten. Compared to 2000, the number of pupils has increased by 21%, number of kindergarten children 17.5% and the number of educational staff 35%.

The surveys indicate that around 63% of the population belongs to the 8-grade educational, 29% with the secondary education and 4% with higher education.

Social life is not very active. Except for a football playfield in the municipality, there does not exist any cinema, theatre, library or any other social environment.

Realiteti urban specifik sa informal aq edhe dinamik i Bashkisë Kamëz, si dhe parametrat e disfavorshëm social-ekonomikë, e venë administratën bashkiake përballë vështirësive dhe sfidave të mëdha. Për lehtësimin e kësaj situate, autoritetet lokale po bashkëpunojnë intensivisht në disa projekte zhvillimi me Bankën Botërore apo OJQ të ndryshme. Nga këto të fundit, partneriteti më i frytshëm është ai me Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit, një organizate jo-qeveritare dhe jo-fitimprurëse. Ajo vepron ne fushën e manaxhimit urban dhe zhvillimit komunitar, duke hartuar apo zbatuar projekte të ndryshme si dhe duke studjuar politikat e zhvillimit në këto fusha.

Veprimtaria e Co-PLAN në Kamëz ka filluar që në vitin 1997. Në vazhdën e bashkëpunimit disavjecar me Bashkinë, në maj 2000 u nis projekti aktual tre vjecar: ***"Fuqizimi i Pushtetit Lokal dhe Iniciativave me Bazë Komunitare në Bashkinë Kamëz".***

The specified urban reality is as informal as dynamic in the Municipality of Kamza and so are the social-economic unfavourable parameters, challenges and difficulties that the Municipality of Kamza faces today. The local authorities are intensively collaborating in some development projects with the World Bank and other NGOs in order to alleviate the situation. The most fruitful partner has been Co-PLAN Institute for Habitat Development, a non-governmental and non-profit organisation. It operates in the urban management and community development field as well as in designing or implementing different projects and studying development policies in these fields.

Co-PLAN has started its activity in Kamza since 1997. As a result of the collaboration with the Municipality, a three-year project was in place: **"Empowering Local Government and Community Based Initiatives in Kamza Municipality".**

Mbi bazën e prioriteteve të identifikuara paraprakisht nga ana e Bashkisë, u formuluan tre objektivat themelore të projektit:

■ Hartimi i Planit Strategjik të Zhvillimit Urban të Bashkisë (PSZHU) ■ Trajnimi i stafit të Bashkisë ■ Investimet pilot

Hartimi i PSZHU, si objektivi më i rëndësishëm dhe bazamenti i projektit që sintetizon interesat afatgjata dhe vizionet e Bashkisë për të ardhmen, është paraprirë dhe shoqëruar me një strategji të veçantë komunikimi. Është synuar transparenca dhe publikimi i punës para gjithë aktorëve të interesuar, por edhe aktivizimi i komunitetit si partner dhe bashkëpronar i Planit. Kjo është realizuar me publikime në media, broshura, fletë-palosje, postera e banderola, si dhe takime e komunikime direkte me banorë.

Elementët strukturorë të PSZHU janë:

■ Situata ekzistuese e Bashkisë dhe parashikimi i shtesës së popullsisë ■ Plani i përdorimit të tokës ■ Plani i infrastrukturave ■ Plani i manaxhimit të mbeturinave të ngurta ■ Plani i zhvillimit ekonomik

Based on the preliminarily identified priorities from the Municipality, three basic objectives of the project were identified:

■ Designing the Strategic Urban Development Plan of the Municipality (SUDP) ■ Training the Municipality staff ■ Pilot investments

Designing the SUD Plan, as the main and basic objective of the project which synthesizes the long-term interests and visions of the municipality for the future, is led and accompanied by a special communication strategy. It aims at the transparency and the publication of the process and the collaboration among all the interested actors as well as the involvement of the community as a partner and co-owner of the Plan. This has been carried out through publications in media, brochures, leaflets, posters or through direct meetings with residents.

Structural elements of the SUD Plan are:

■ Existing situation of the Municipality and forecast of the growth of population ■ Land use Plan ■ Infrastructure Plan ■ Solid waste management Plan ■ Economic development Plan

Situata ekzistuese e Bashkisë së Kamzës mund të cilësohet si një problematikë e gjërë dhe mjaft komplekse. Treguesit e sipërpërmendur janë vetëm disa aspekte të kësaj problematike.

Parashikimi i shtesës së popullsisë *për 20 vitet e ardhshme është studjuar nisur nga dy këndvështrime bazuar në dy mundësi:*

I. Ekziston mundësia që zhvillimet të vazhdojnë të jenë kaotike, të pakontrolluara dhe të paorjentuara nëse shteti nuk merr masa për sigurimin e infrastrukturës dhe shërbimeve. Në këtë rast, përllogaritjet parashikojnë që popullsia në Kamëz të arrijë në 105.000 banorë në vitin 2022, me një dendësi 45 banorë/ha.

II. Mundësia e dytë është që shteti të ofrojë infrastrukturë dhe shërbime duke filluar të manaxhojë realitetin urban. Në këtë mënyrë mendohet që të stimulohet proçesi i rregullt i urbanizimit. Sipas këtij varianti, në vitin 2022 popullsia e Kamzës arrin në 154.000 banorë dhe dendësia 66 banorë/ha.

The existing situation in Kamza Municipality can be qualified as a wide and complex.

Forecast of the population growth for the coming 20 years has been analysed from two point of views based on two possibilities:

I. If the government does not take measures for the infrastructure and services the possibility of chaotic, un-controlled and un-oriented development still continues. In this case, calculations indicate that the population of Kamza in 2022 will be 105.000 inhabitants, with a density of 45 inhabitants/ha.

II. The second possibility is that the government will provide infrastructure and services thus starting to manage the urban reality. In that way, the regular urbanisation process will be in place. According to this scenario, the population of Kamza and its density in 2022 will be respectively 154.000 inhabitants and 66 inhabitants/ha.

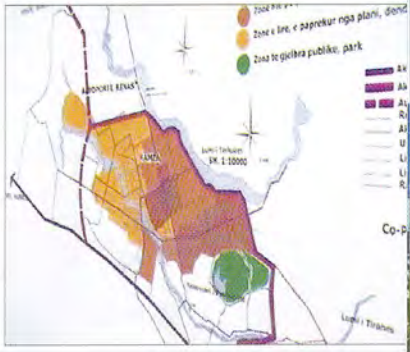

Plani Strategjik i Zhvillimit Urban të Kamzës

Strategic Urban Development Plan of Kamza

- AKS RAJONAL (SUPERSTRADE) 20 m
- AKS PRIMAR 12 + 6 m
- AKS PRIMAR 12 + 3 m
- RRUGE KOMPLEKSI BANIMI 9 + 3 m
- RRUGE KOMPLEKSI BANIMI 9 + 1.5 m
- RRUGE KOMPLEKSI BANIMI 7 + 3 m
- UNAZA E BRENDSHME E QYTETIT
- RRUGE BLLOKU
- RRUGE BLLOKU
- RRUGE BLLOKU (SHETITORE)
- RRUGE BLLOKU
- RRUGE BLLOKU
- TRAMVAJ

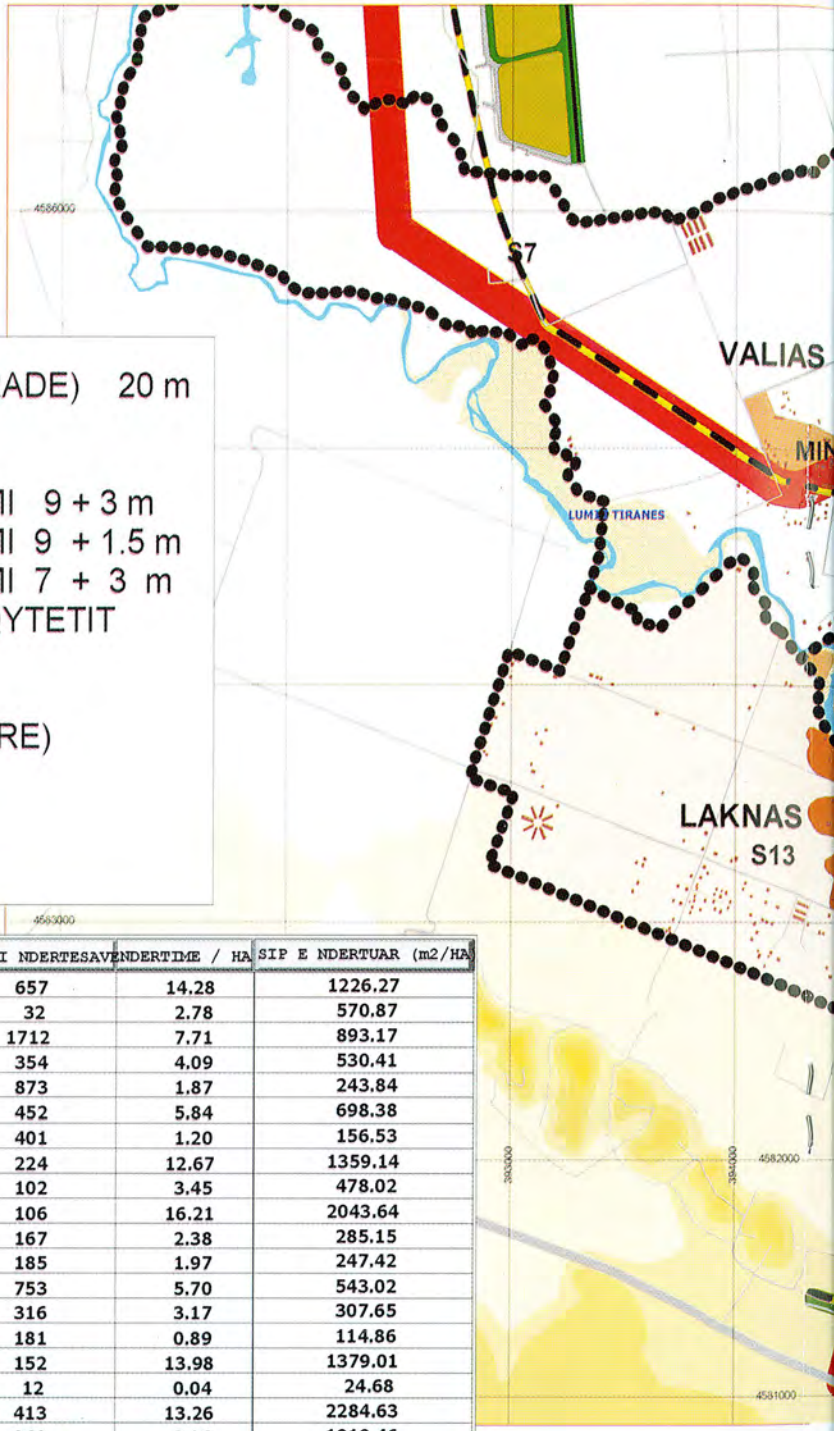

EMERTIMI I ZONAVE	SIPERFAQJA (HA)	SIP E NDERTUAR (HA)	NUMRI I NDERTESAVE	NDERTIME / HA	SIP E NDERTUAR (m2/HA)
1 DHE 2	46.02	5.64	657	14.28	1226.27
MINE	11.52	0.66	32	2.78	570.87
S1 BATHORE	222.01	19.83	1712	7.71	893.17
S10	86.55	4.59	354	4.09	530.41
S11	467.84	11.41	873	1.87	243.84
S12	77.38	5.40	452	5.84	698.38
S13	334.41	5.23	401	1.20	156.53
S14	17.67	2.40	224	12.67	1359.14
S15	29.60	1.41	102	3.45	478.02
S16	6.54	1.34	106	16.21	2043.64
S17	70.07	2.00	167	2.38	285.15
S2	93.86	2.32	185	1.97	247.42
S3	132.13	7.17	753	5.70	543.02
S4	99.76	3.07	316	3.17	307.65
S5	203.21	2.33	181	0.89	114.86
S6	10.87	1.50	152	13.98	1379.01
S7	325.69	0.80	12	0.04	24.68
S8	31.15	7.12	413	13.26	2284.63
S9	41.64	4.25	369	8.86	1019.46

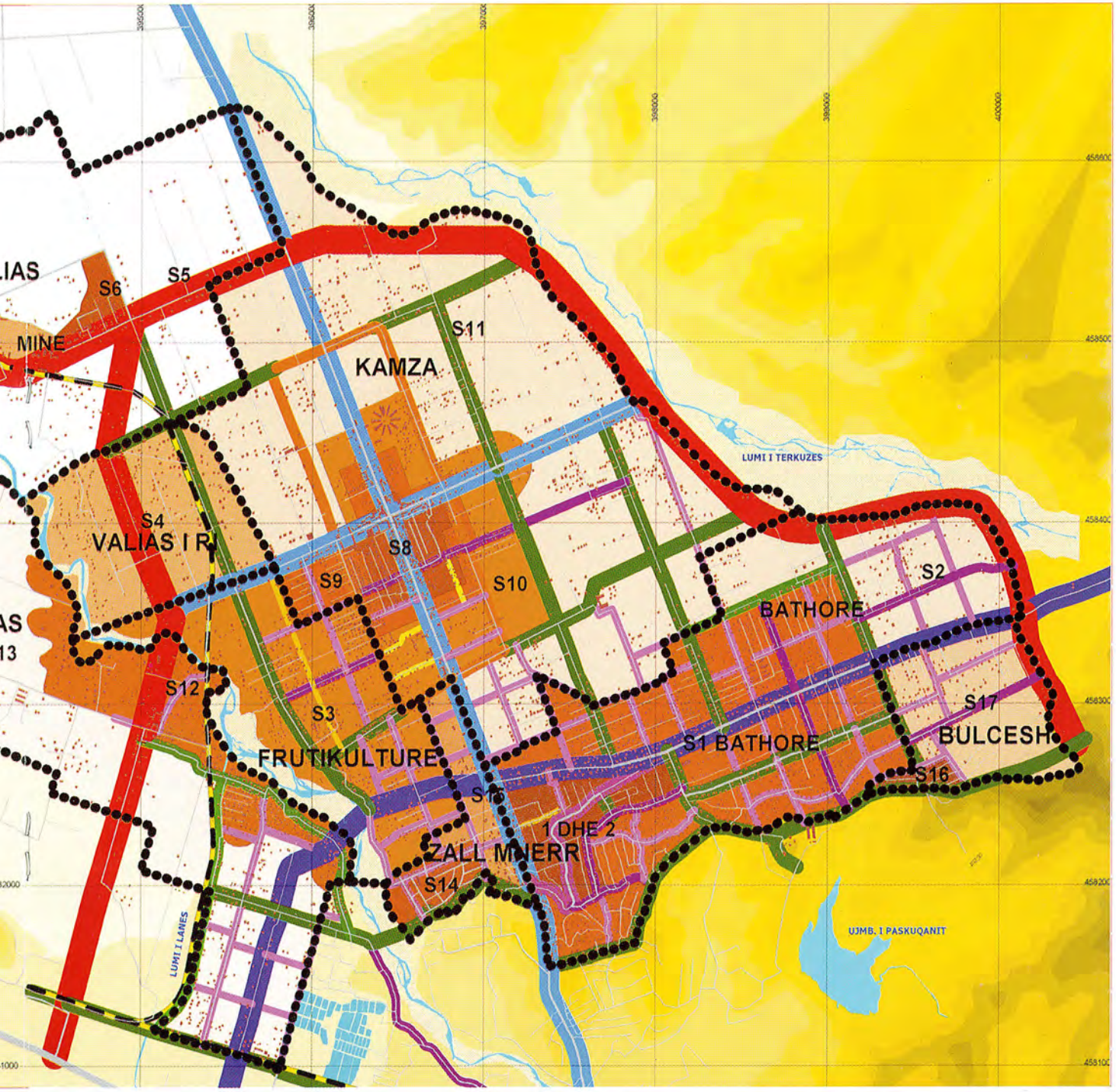
S6
S5
MINE
S11
KAMZA
LUMI I TERKUZES
S4
VALIAS I RI
S8
S9
S10
S2
BATHORE
S12
S3
S17
BULCESH
FRUTIKULTURE
S1 BATHORE
S16
S15
1 DHE 2
ZALL MIERR
S14
UJMB. I PASKUQANIT
LUMI I LANES

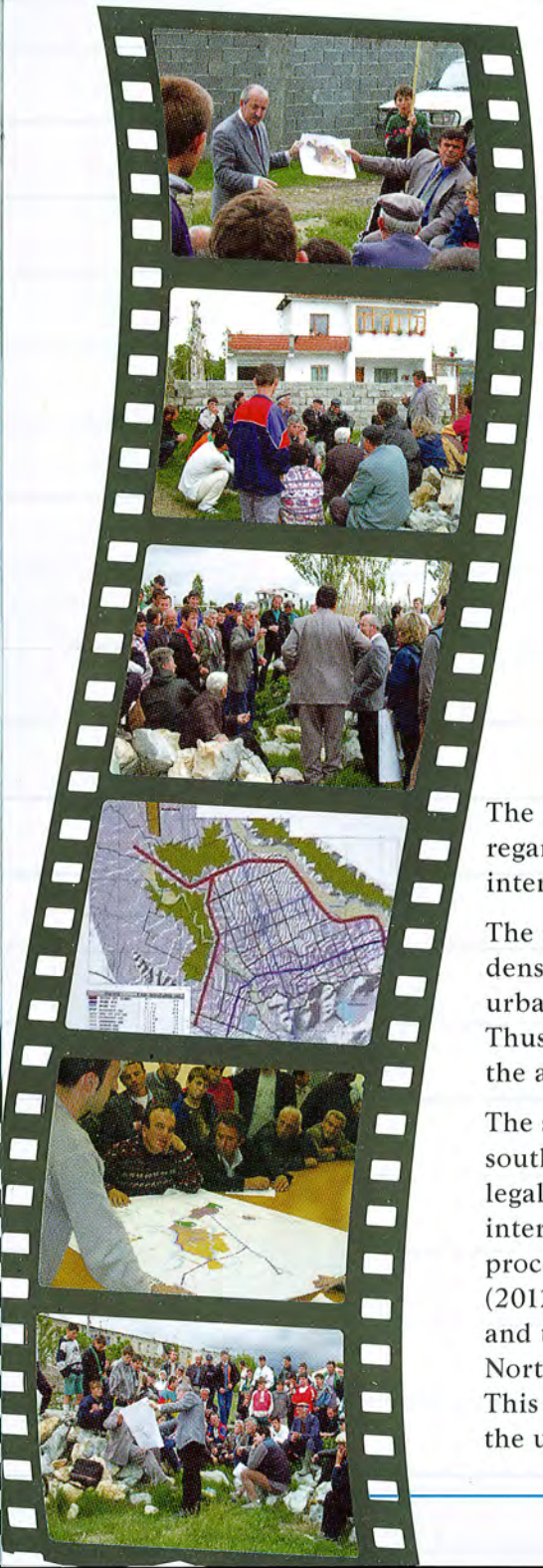

Bashkia Kamëz mund të ndahet në tre zona nga pikpamja e karakteristikave urbane; Zona Jugore, Zona e Ndërmjetme dhe Zona Veriore.

*Rekomandimi kryesor i **Planit të Përdorimit të Tokës** është të densifikohen zona të urbanizuara ndërkohë, duke i vendosur kështu një kufi urbanizimit dhe duke frenuar humbjen pa kriter të tokës bujqësore. Në këtë mënyrë pajisja me infrastrukturë është më pak e kushtueshme nëse zona është më kompakte.*

Strategjia sugjeron që në fazën e parë (2002-2012) të densifikohet Zona Jugore duke ndërtuar infrastrukturën e legalizuar (ndërtimet). Ndërkohë Zona e ndërmjetme duhet përgatitur për proçesin e urbanizimit duke siguruar hapsirat publike. Në fazën e dytë (2012-2022) në Zonën e Ndërmjetme mund të nisë proçesi i formalizimit të ndërtimeve dhe pajisjes me infrastrukturë dhe shërbime. Ndërsa Zona Veriore mendohet që të ruajë karakterin rural. Kjo do të kufizojë humbjen e tokës bujqësore dhe mbrojtjen e burimeve ujore nën-tokësore në zonën e Valiasit.

The Municipality of Kamza may be divided in three areas regarding to the urban characteristics: the southern area, the intermediate area and the northern area.

The main recommendation of the **Land Use Plan** is to further densify areas, which are already densified thus limiting the urbanization process and stopping the waste of agricultural land. Thus, the provision of infrastructure will be cheaper especially if the area will be more compact.

The strategy suggests that during the first phase (2002-2012), the southern area will be densified through infrastructure and legalizations. The mid-term strategy indicates that the intermediary area should be prepared for the urbanisation process by securing the public spaces. During the second phase (2012-2022), it is possible that the buildings' formalisation process and the provision of infrastructure and services starts. The Northern area is designated to protect the rural characteristics. This will limit the waste of the agricultural land and will protect the underground-water sources in the area of Valias.

Hapat konkretë që parashikon Plani i infrastrukturës jane:

1. *Sigurimi i hapsirave publike (rrugë dhe sheshe për objekte social-ekonomike) në Zonën Jugore*
2. *Ndërtimi i infrastrukturës në Zonën Jugore*
3. *Fillimi i proçesit të evidentimit të pasurisë në Zonën Jugore dhe të Ndërmjetme me prespektivë në Zonën Veriore*
4. *Piketimi dhe sigurimi i hapsirave publike në Zonën e Ndërmjetme*
5. *Vendosja e një sistemi taksash mbi bazën e informacionit gjeografik për pasuritë e paluajtshme*
6. *Fillimi i proçesit të pajisjes me infrastrukturë e legalizimit në Zonën Jugore*
7. *Fillimin e proçesit të hartimit të Planeve Urbanistike Pjesore për Zonën Jugore dhe më pas për Zonën e Ndërmjetme.*
8. *Ko-ordinimin me Qarkun dhe Qeverinë Qendrore për ndërtimin e infrastrukturës së rëndë, si lidhja me hyrjen veriore të Tiranës dhe lidhja me Aeroportin e Rinasit.*

Qytetarë!

Në mënyrë që kjo Strategji të gjejë zbatim në realitet duhet që;

Të arrihet mirëkuptimi i komunitetit për sigurimin e hapsirave publike ku do të ndërtohet infrastruktura dhe objektet sociale

Të ndërgjegjësohet komunitetit për kontributin financiar për çdo investim që do te bëhet.

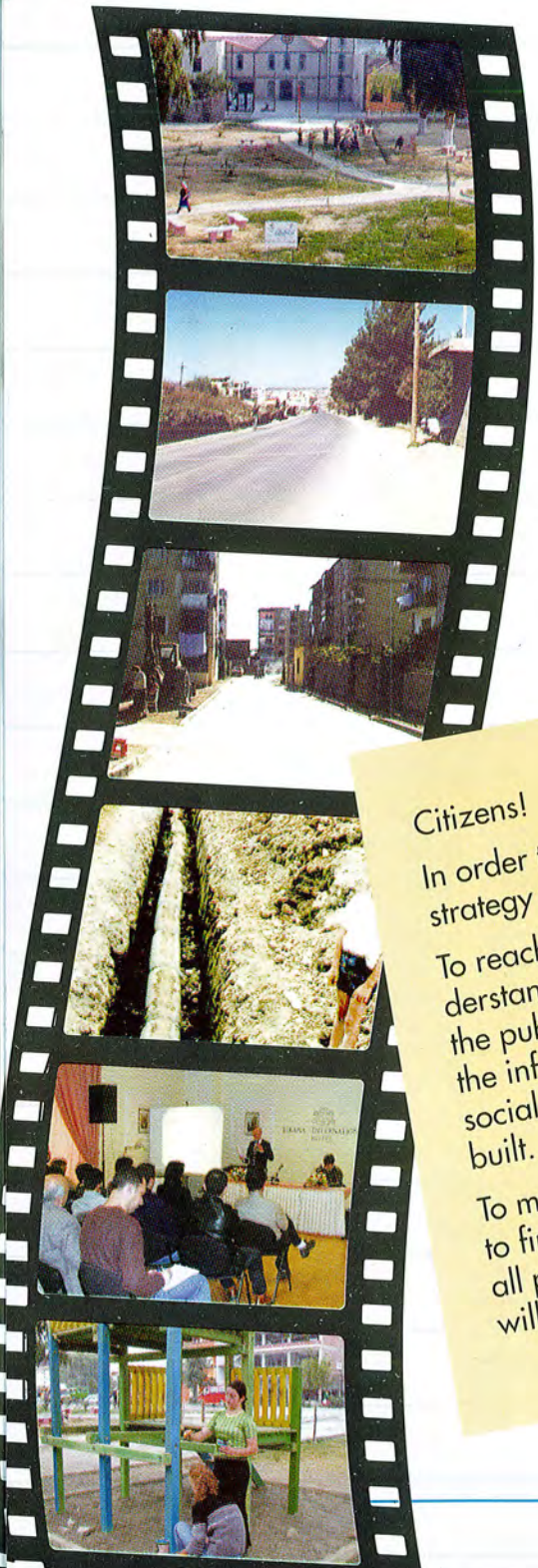

Concrete steps to be taken under the **Infrastructure Plan** include:

1. Opening of the public spaces (roads and squares for social-economic objects) in the South Area
2. Building of infrastructure in the South Area
3. Starting the process of the identification of properties in the South and Intermediate Area in the perspective of the development of the Northern Area.
4. Designating and providing for the public spaces in the Intermediate Area
5. Setting a tax-system based on the geographic information of the immovable properties.
6. Starting the process of providing infrastructure and legalizations in the South Area.
7. Starting the process of designing Partial Urban Plans in the South Area and then in the Intermediate Area.
8. Co-ordination with District and Central Government for the construction of the heavy infrastructure as the connection with the north entrance of Tirana and the connection with Rinas (Mother Tereza) Airport.

Citizens!

In order to implement this strategy we should;

To reach a common understanding in securing the public spaces where the infrastructure and social buildings should be built.

To make aware everyone to financially contribute in all public investments that will be done in the area.

ndërhyrje tokësore, fushat e

Plani i zhvillimit ekonomik *ka marrë në konsideratë kërkesat hapsinore të bashkisë (nyjet, koridoret dhe zonat e vecanta të zhvillimit) si dhe ka përcaktuar tre fushat ku duhet synuar e përqëndruar puna për të realizuar këtë zhvillim:*

- *Zhvillimi i qëndrueshëm ekonomik që përfshin zhvillimin strategjik nëpërmjet investimeve publike infrastrukturore, zhvillimin e sektorit formal si dhe imazhin, marketimin e promocionin e qytetit.*

- *Menaxhimi i qëndrueshëm i rritjes apo zhvillimit, me anën e planifikimit dhe financimit të integruar të investimeve si dhe mirëqeverisjes nëpërmjet komunikimit.*

CAPITAL INVESTMENTS (USD)	
Sewerage	40 553 200
Water supply	30 450 600
Drainage	7 148 600
Garabage collection	7 293 600
Roads network	81 806 000
Social objects, Education, health, Cultural and administrative	6 410 000
Greenery	2 520 000
Economic objects	250 000
TOTAL	**176 432 000**

The economic development plan has taken in consideration spatial demads of the the Municipality (knots, corridors and specific development areas) and has defined three fields where the work for the accomplishment of this plan should focus:

- Sustainable economic development that includes the strategic development through public infrastructure investments; development of formal sector and the image, marketing and promotion of the city.

- Sustainable management of the growth or development through integrated planning and financing of the investments and good governance through communication.

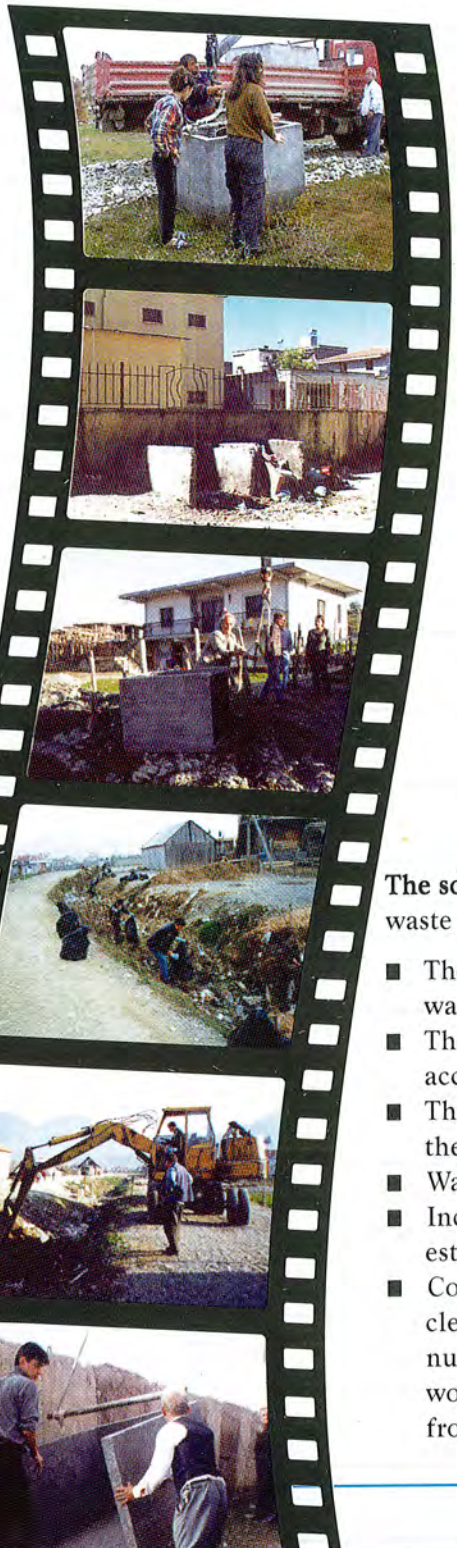

Plani i manaxhimit të mbeturinave *paraqet një skemë të re për grumbullimin e mbeturinave dhe trajtimin e tyre për ripërdorim/riciklim. Ajo konsiston në:*

- *zbatimin dhe manaxhimin e ciklit primar të grumbullimit të mbeturinave në nivel komuniteti.*
- *transferimin e tyre për në zonën qendrore të grumbullim-përpunimit. Ky proces kryhet nga Bashkia dhe quhet cikli sekondar.*
- *ngritjen e një sistemi manaxhimi që administron dhe financon ciklin primar dhe atë sekondar të grumbullimit të mbeturinave.*
- *zhvillimin e aktiviteteve të reduktimit/riciklimit të mbeturinave nga komuniteti.*
- *zhvillimin e aktiviteteve që gjenerojnë të ardhura nëpërmjet ripërdorimit të mbeturinave dhe krijimi i industrive lokale për riciklim.*

Krahasimisht me skemën e vjetër tradicionale të grumbullimit e pastrimit të mbeturinave, skema e propozuar ul së tepërmi koston, duke reduktuar numrin e mjeteve të transportit nga 15 në 2, numrin e punëtorëve nga 75 në 10, ndër-sa tarifën vjetore të pagesës së cdo familjeje nga 2,300 në 1,200 lek

The solid waste management plan indicates the new scheme for the solid waste collection and treatment. It consists of:

- The implementation and management of the primary cycle of the waste collection at community level.
- The transportation of wastes to a collection point. This process will be accomplished by the Municipality and is called secondary cycle.
- The establishment of a management system that manages and finances the primary and secondary cycle of the waste collection.
- Waste reduction/recycling activities as undertaken by the commu-nity.
- Incomegenerating through garbage recycling activities through the establishment of local recycling industries.
- Comparing to the old traditional scheme of the garbage collection and cleaning, the proposed scheme decreases the cost by reducing the number of the transport equipments from 15 to 2, the number of workers from 75 to 10, while the yearly payment tariff of each family from 2.300 to 1.200 Leke.

Objektivi i investimeve pilot, ka synuar promovimin e Pushtetit Lokal, sigurimin e bashkëpunimit me komunitetin, si dhe gjenerimin e punësimit provizor të vetë banorëve. Ato janë realizuar me kontributet financiare edhe të komunitetit apo Bashkisë dhe i kanë shërbyer mjaft mirë konsolidimit të idesë së bashkëfinancimit. Investime të tilla të rëndësishme të kryera deri tani përmendim:

- *Pastrimi dhe reabilitimi i hapsirës së gjelbër rekreative(lulishtes) në qendër të qytetit me bashkëfinancimin e Bashkisë*
- *Ndërtimi i rrjetit të kanalizimit të ujrave të zeza në Lagjen e Re të fshatit Laknas me bashkëfinancimin e komunitetit.*
- *Rehabilitimi i stadiumit të futbollit me bashkëfinancimin e Bashkisë*
- *Ndërtimi i një godine polifunksionale 3 katëshë në Bathore (kopësht fëmijësh, qendër komunitare, zyra)*

The objective of the pilot investments, has aimed at promoting Local Government, ensuring of collaboration with community as well as generating of provisory employment of the residents. Those are carried out in cooperation with with the community or municipal financial contributions and have served very well in consolidating the idea of co-financing. From these important investments we can mention:

- Cleaning and rehabilitating of the green space in the center of the city in co-financing with Municipality.
- Building of sewerage network in the New Neighbourhood (Lagja e Re) in Laknas village in co-financing with community.
- Rehabilitating of football stadium as co-financed with the Municipality.
- Building of a 3-floor mulltifunctional building in Bathore (kindergarten, community center, offices).

Trajnimi i stafit administrativ të Bashkisë është një tjetër objektiv kryesor i projektit që lidhet me fuqizimin e pushtetit vendor dhe sfidat e tij para funksioneve të reja që rrjedhin prej decentralizimit. Në përgjithësi, është ndjekur parimi i seancave trajnuese gjatë procesit të punës, për të mësuar duke punuar. Por ndërkohë janë organizuar dhe kryer disa aktivitete trajnuese si workshopet për planifikimin e projektit dhe planit të strukturave të rajonit Kamëz; kurset e trajnimit kompjuterik për programet "excel" dhe "kontabiliteti alpha"; seancat trajnuese dhe të asistences teknike rreth hartimit të projekt-propozimeve, planit të komunikimit e kontabilitetit; trajnimi për zhvillimin institucional dhe forcimin organizativ si dhe për fuqizimin e pushtetit lokal në manaxhimin urban, të kryera përkatesisht ne Maqedoni e Hollandë etj.

Training of the administrative staff of the Municipality is another main objective of the project linked with the empowerment of the local governance and its challenges in the face of the new functions derived from the decentralization process. In general, the principle of training sessions during the work process is carried out through the concept of learning by doing. Meanwhile, several training activities like workshops for planning of the project and structures plan of the Kamza region, computer training courses for Microsoft "Excel" and "Alpha Accountability" are carried out; training and technical assistance sessions about preparing of project-proposals, communication and accountability plan took place; training about institutional development and organizational strengthening as well as strengthening of local government in urban management performed respectively in Macedonia, The Netherlands etc took place, etc.

EKIPI REALIZUES (THE WORKING GROUP)

Bashkia Kamëz (Municipality of Kamza)

Fran Gjini kryetar i bashkisë (Mayor)
Zjarrm Shehu kryetar i këshillit bashkiak (Head of Municipal Council)
Petrit Goxhaj zyra e sherbimeve publike (public services department / task force)
Shpresa Xhakrosa zyra e finances/ (finance department / task force)
Bukurie Basha zyra e taksave/ (finance dept. - tax office / task force)
Kujtim Cenmurati zyra e administratës (administration office / task force)
Ervehe Sulejmani zyra e kadastrës (cadastre registry office / task force)
Natasha Çekani zyra e urbanistikes (urban planning department / task force)
Leonora Koromani zyra e mardhënieve publike (public relations office / task force)

Co-PLAN, Qendra për Zhvillimin e Habitatit (Center for Habitat Development)

Ark. Flamur Kuçi ekspert urban/ manaxher projekti (urban planner / project manager)
MaUM. Besnik Aliaj ekspert urban (urban planner)
Dr. Ruzhdi Keçi asistent manaxher projekti (project facilitator)
Ark. Rudina Toto punonjëse projekti/ ekspert urban (project officer / urban project)
Indrit Faja punonjës projekti/ ekonomist (project officer / economist)
Ark. Suela Muço punonjëse projekti/ ekspert urban (project officer / urban planner)
MPA. Artan Karini këshilltar/ ekspert administrim publik advisor / expert in public administration

IHS, Instituti i Strehimit dhe Studimeve të Zhviilimit Urban (Institute for Housing and Development Studies)

Claudio Accioly Jr. konsulent i çështjeve të tokës (land use consultant)
Mike Rodell konsulent i çështjeve të infrastrukturës (infrastructure consultant)
Rolf Dauskardt konsulent i çështjeve të infrastrukturës (infrastructure consultant)
Marijk Housman konsulente e çështjeve të ambjentit (environment consultant)
Joris Van Etten konsulent p ër komunikimin me publikun (communication consultant)
Nicolae Taralunga konsulent p ër zhvillimin ekonomik lokal (local economic development consultant)

Ekipi mbështetës (në rend alfabetik) Support staff (in alphabetic order)

Adrian Hartkoorn, Amalia Tola, Artur Çakalli, Enton, Derraj, Etleva Goxhaj, Floreta Pirushi, Gjovalin Tarazhi, Luan Deda, Manjola Kapedani, Rajmond Pengu, Sally Kelling, MCP Theodhora Noçka, Valbona Spahija.

Kjo broshurë botohet në kuadrin e projektit të Bashkisë Kamëz me Co-PLAN, Instituti për Zhvillimin e Habitatit "Fuqizimi i pushtetit lokal dhe inisiativave me bazë komuniteti" të financuar nga CORDAID dhe NOVIB
Kjo broshurë destinohet për shpërndarje falas.
Tiranë, Nëntor 2002

This brochure is published in the framework of the project of Municipality of Kamza and Co-PLAN, Institute for Habitat Development "Empowering the Local Governance and community based initiatives" financed by CORDAID and NOVIB
this brochure is produced for free of charge distribution.
Tirana, November 2002
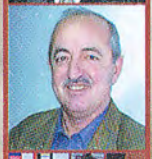
DESIGN BY DESIGNFORU.CO.UK